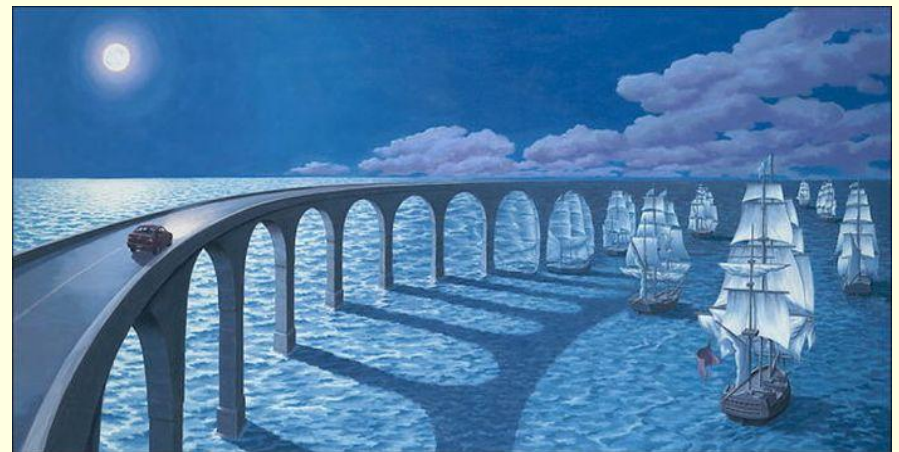

РЕАЛІЗМ ЯК НАПРЯМ У СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Реалізм — художній метод літератури та мистецтва, який полягає в правдивому, історично конкретному, об'єктивному і всебічному відтворенні життя, в зображенні типових подій і характерів у типових обставинах.

Етапи реалізму

- Реалізм бере початок з епохи Відродження (XV — XVII ст.).
- Другий етап реалізму припадає на епоху Просвітництва (XVII — XVIII ст.). В українській літературі реалізм почав формуватися з кінця XVIII — поч. XIX ст. Його вважають раннім, просвітницьким (І. Котляревський, І. Квітка-Основ'яненко).
- Третій етап у розвитку реалізму — критичний реалізм (40—90 рр. XIX ст.)
- Четвертий етап — соціалістичний реалізм (20—70 рр. XX ст.).

Визначальні риси реалізму

- раціоналізм, раціоцентричний психологізм (ототожнення психіки і свідомості, недооцінка позасвідомих процесів);
- правдиве, конкретно-історичне, всебічне зображення типових подій і характерів у типових обставинах при правдивості деталей;
- принцип точної відповідності реальній дійсності усвідомлюється як критерій художності, як сама художність;
- характер і вчинки героя пояснюються його соціальним походженням та становищем, умовами повсякденного життя;
- конфліктність (драматизація) як сюжетно-композиційний спосіб формування художньої правди;
- вільна побудова творів;
- превалювання (перевага) епічних, прозових жанрів у літературі, послаблення ліричного струменя мистецтва;
- розв'язання проблем на основі загальнолюдських цінностей.

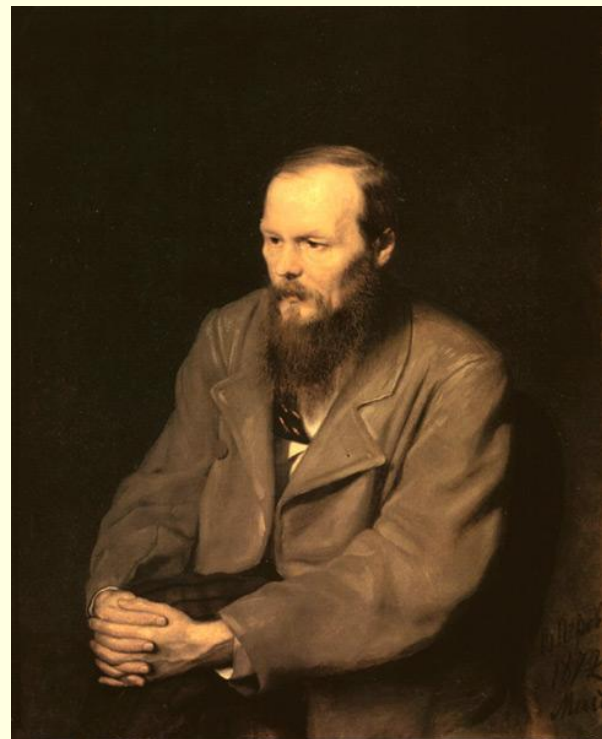
Центрами розвитку реалізму в світовій літературі XIX століття стали Франція, Англія і Росія.

Стендаль
(Мари-Анри Бейль)

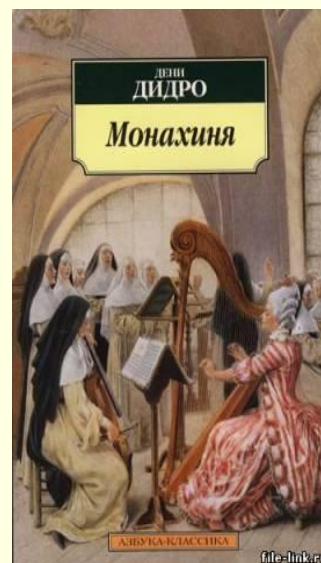
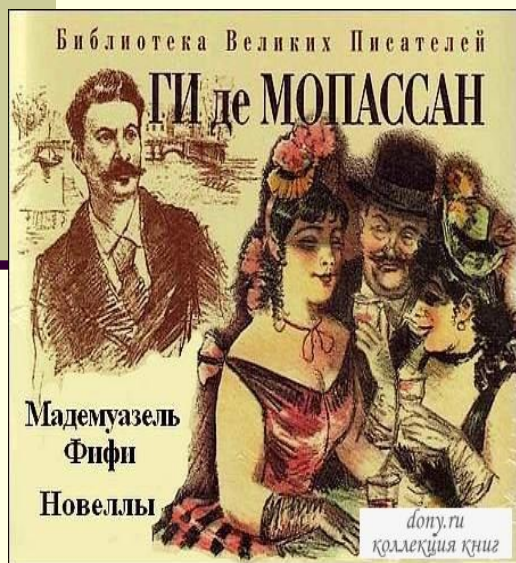
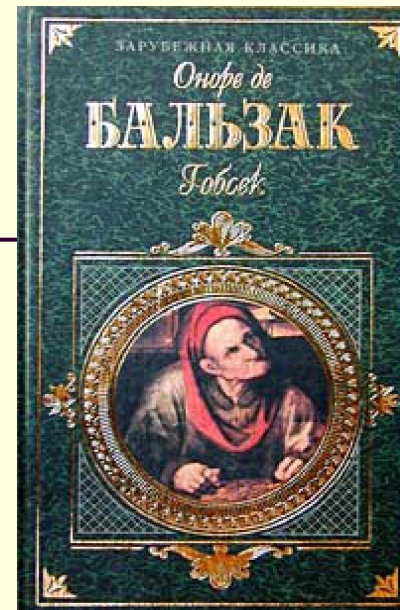
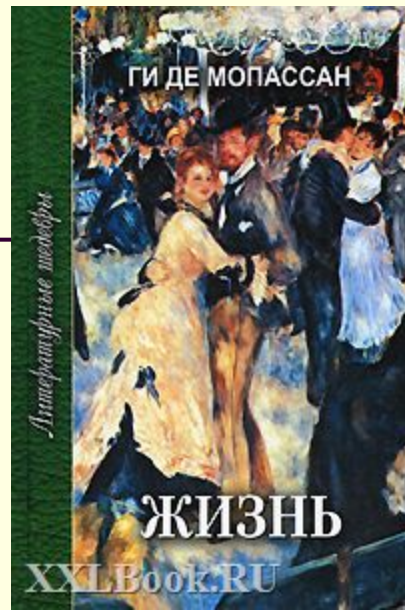
**Чарльз
Диккенс**

Достоевский
Фёдор Михайлович

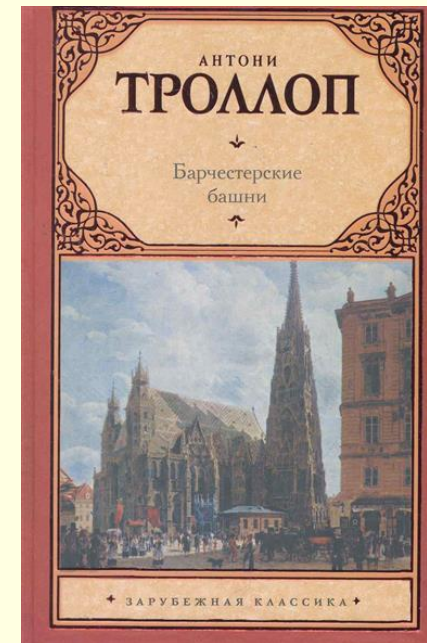
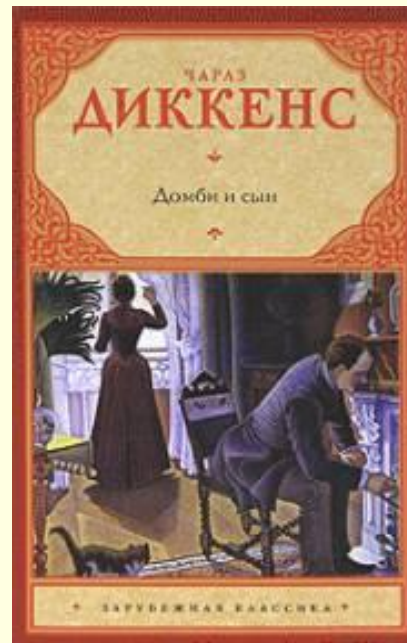
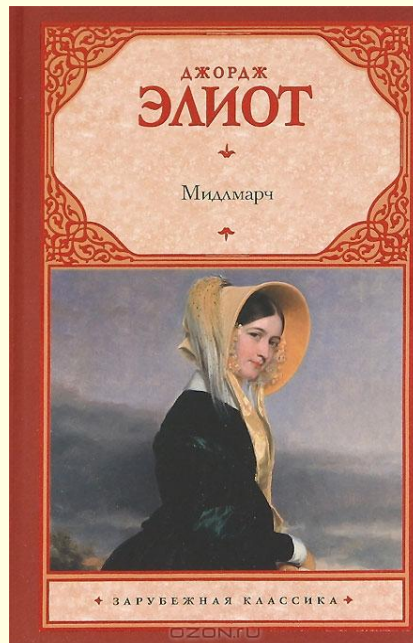
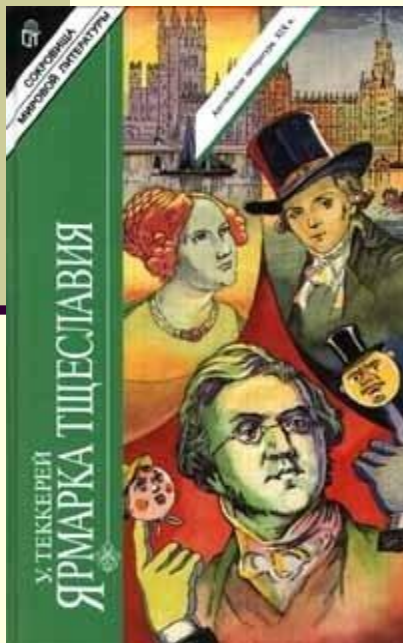
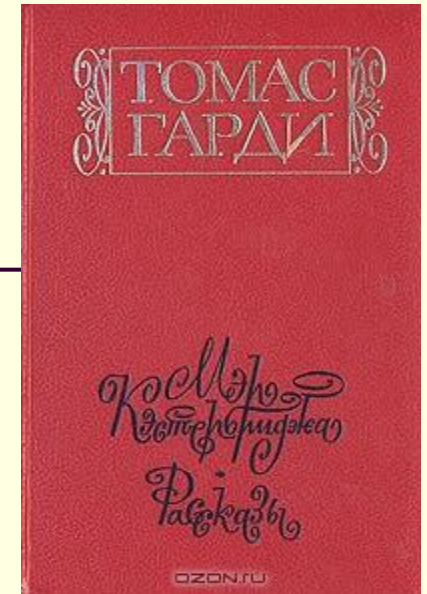
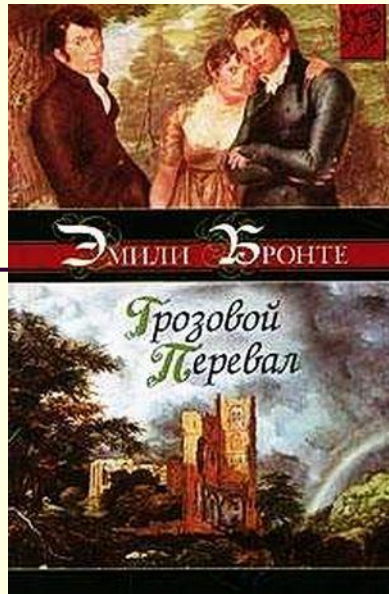
Франція

- **Найвідоміші митці-реалісти:** Фредерік Стендаль, Оноре де Бальзак, Гюстав Флобер, Гі де Мопассан, Проспер Меріме.
- **Жанрові особливості:** Соціально-психологічний роман, повість, новела, цикли романів, соціально-побутовий роман, історичний роман, роман-епопея.
- **Провідні теми і мотиви творів:** Роздуми про свій час і людину; наслідки Реставрації; влада грошей у суспільстві; залежність людини від соціуму; звичаї та проблеми провінції, великих міст, столиці; руйнація моральності; пріоритет матеріального над духовним; прагнення влади, грошей та насолод; людина – продукт часу та оточення; зображення людських типів згідно з теорією розвитку твариннихвидів; психологічні кризи та їх причини; широка панорама французької дійсності; всебічна поглиблена критика дійсностей цілому, суспільства і людини зокрема(критичний реалізм); аналітичність як стильова константа; орієнтація на науку і наукову методологію.

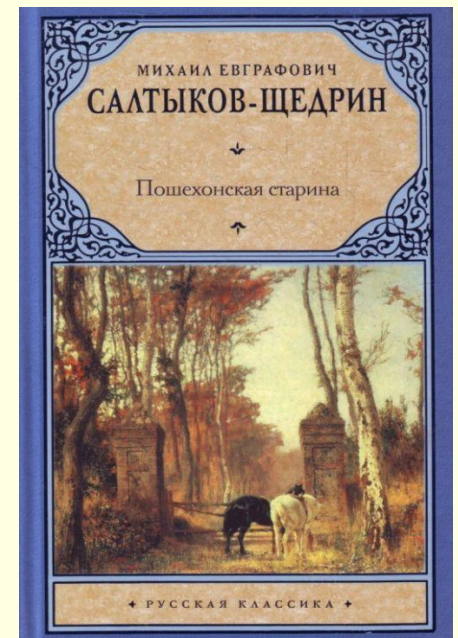
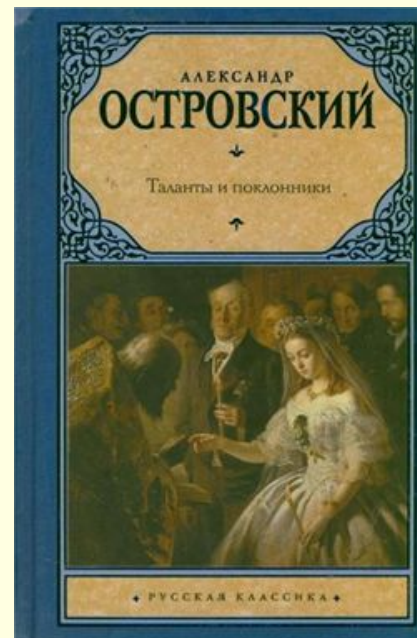
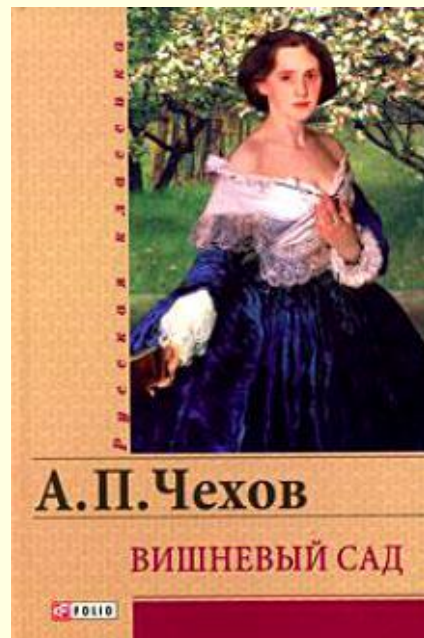
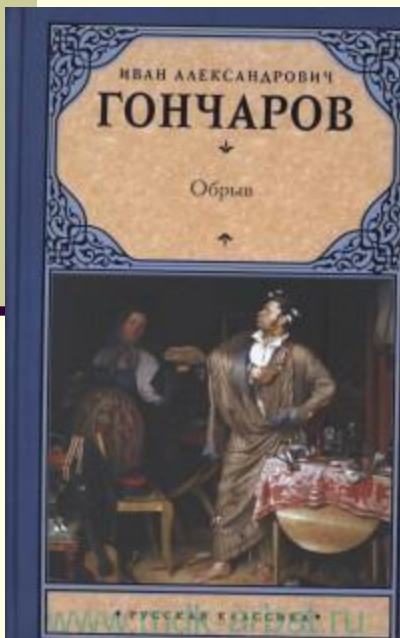
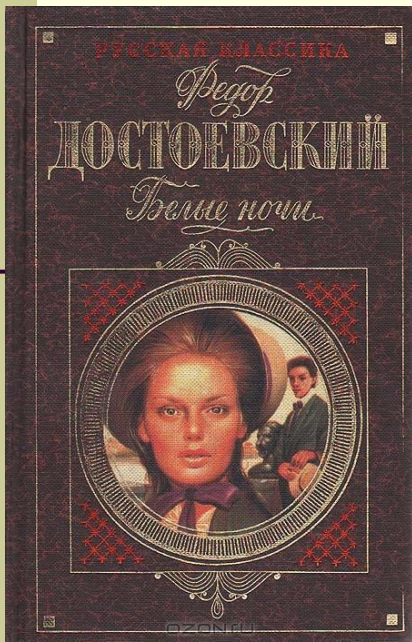
Англія

- **Найвідоміші митці-реалісти:** Чарльз Діккенс, Вільям Теккерей, Шарлота Бронте, Джордж Еліот, Томас Гарді, Емілі Бронте
- **Жанрові особливості:** соціально-психологічний роман вікторіанської доби
- **Провідні теми і мотиви творів:** Викриття вад і проблем вікторіанської Англії, критика системи робітних домів; правдивий показ життя лондонських нетрів; критика англійської родини і школи; тяжіння до висвітлення моральних проблем і психології індивіда, конфлікт обов'язку і бажання

Росія

- **Найвідоміші митці-реалісти:** Іван Гончаров, Іван Тургенєв, Микола Лєсков, Федір Достоевський, Лев Толстой, Михайло Салтиков-Щедрін, Антон Чехов
- **Жанрові особливості:** Роман, повість, соціально-психологічний роман, поліфонічний роман, оповідання, новела, притча, філософсько-політична казка.
- **Провідні теми і мотиви творів:** Метафізичність, пошуки сенсу життя, доведення або спростування існування Бога, осмислення людини як глобальної позачасової проблеми Сакральність словесного мистецтва, «діалектика душі» людини, чиє існування обумовлене соціумом взагалі та історичними обставинами; проблеми влади,; зображення благородної слабкої людини з розбитим серцем; занепад «дворянських гнізд», конфлікт різних поколінь, різних типів культур; зображення повсякденності народного життя; зображення народу як рушія історії; критика дійсності; сатиричне зображення вад суспільства і окремої людини. Зосередженість на людини й людських цінностях – духовно-естетичні домінанти російської реалістичної прози.

Соціальна проза –

це «історія душі людської» у зв'язку з тими соціальними умовами, в яких цій душі довелося рости і розвиватися. Як правило, це великі епічні жанри: роман чи повість.

Роман (фр. — романський) —

найпоширеніший у XVIII—XX ст. епічний жанровий різновид, місткий за обсягом, складний за будовою прозовий (рідше віршований) епічний твір, у якому широко охоплені життєві події, глибоко розкривається історія формування характерів багатьох персонажів.

Використані джерела:

- <http://images.yandex.ua>
- <http://www.ukrlib.com.ua>
- <http://uk.wikipedia.org/wiki/Реалізм>
- <http://ua-referat.com/Реалізм>